

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epigrammatum Ioan

Owen, John

Amstelodami, 1669

Liber primus

urn:nbn:de:bsz:31-101098

EPIGRAMMATUM
 JOANNIS AUDOENI
 CAMBRO-BRITANNI.

Ad HENRICUM PRINCEPES
Wallie.

LIBER PRIMUS.

1 *Ad II. Principem Augustum.*

IN libris pro more novis & amore dicandis,
 A summo sumo Principe principium.

2 *Ad Macenatem.*

NON ego patronum desidero versibus ullum,
 Mæcenate liber non eget; Autor eget.

3 *Ad Marcellum, I. C.*

PAulini nuper Patiens, Marcellæ, fuisti
 Esse pares vultis? sit tuus ille Cliens.

4 *Ad Henr. Wallie Principem,
 Opt. Max.*

PECTus & affectus, cerebrum, ratio, caput, & cor,
 In te funguntur munere quodque suo,
 Pectus enim cerebro, sensum ratione gubernas;
 Cor, capitis jussu, non nisi justa cupit,
 Cambria tres invicta tulit cognomine * Magnos,
 Tu Magnus, Princeps Optime, quarrus eris.
 * Tres Principes Walliæ cognomento Magni.

5 *Mercurius Gallo-Belgicus.*

MERcurius non fit de qualibet arbore; fingit
 Mercurium ex ligno quolibet ille faber.

6 *Orpheus.*

ORpheus uxorem raptam reperit ab oreo;
 Duxit ab inferno, sex mina nulla virum.

L 4

7 Ve.

7 *Vestes Academia. Ad Oxonienses & Cantabrigienses.*

CUr, quicumque studet generosis artibus, atet
Cernitur, & nostra Clerus in urbe niger?
Defunctum nostra lugent ob Apollina muſæ?
An Mæcenatis funera ſtenda dolent?
Hæredes habet iſte tamen; concedo: bonorum
Scilicet hæredes, non bonitatis habet.

8 *An Petrus fuerit Romæ.*
AN Petrus fuerit Romæ. ſub iudice iſt eſt;
Simonem Romæ neutrò fuiſſe negat.

9 *Ei γει καὶ ἔχειν.*
ESſe & Habere, bonum eſt: dixit quis neſcio Grajus;
Addidit Alamannus neſcio quis; Bibere.

10 *Ad Ligurinum.*
UXorem, Ligurine, tuam colit Artius: alcef
Semen rem fecit; ſed tua meſſis erit.

11 *Non occides; non ſuraberis*
Furtum non facies; Juriſtæ ſcribitur hæc lex.
Hæc, Non occides, pertinet ad Medicum.

12 *In Alanum Decoſtorem Chymiſtam.*
CHymicus ex auro non aurum fecit Alanus;
Aurum ex non auro non potuit facere.

13 *Ad Henr. Principem.*
Primum eſt, eſſe ſuum; tamen hoc cui fata nega-
Alterius non ſit, qui Tuus eſſe poteſt. (runt.)

14 *Ad Ricardum, Comitem Dorceſtriæ ex Gallis reduce. 1612.*
MUtavit, quod raro ſol, mutatio cœli
In melius mores ingeniumque tuum.
Doctior & melior, tibi gratulor ambo, rediſti.
Magne Comes, redeas tu, licet, unde rediſ.

15 *Novem* } *Muſæ.*
 } *Muſæ.*

MOEſtæ cum ſileant Muſæ. quid referat, utrum
Muſas an Muſas dixeris eſſe novem;
Ur γλώσσα à γλώττω diſſert idio mate tantum.
Diſcrepat à Muta nunc mea Muſa parum.

16 Honoris } Etymo- }
 } Genea- } logia.

Divitias & opes non lingua Ebraea vocavit;
Gallica gens aurum Orindaeque venit Hon-or.

17 *Ad Cornutum.*

Littera Pythagoræ discrimine secta bicorni
Dicitur; est tua frons littera Pythagoræ.

18 *Ad Dindymum.*

Mandere te modios mecum salis, inquis, oportet:
Coemptus ut ad summum progrediatur Amor.
Manducare salem memini te, Dindyme, nunquam,
Dic igitur, quando noster amicus eris?

19 *Mulier Canonica.*

Est mulier tanquam generalis regula; quare?
In multis fallit regula; sic mulier.

20 *Votum Salomonis.*

Cur regis sapientis erat Sapientia votum?
Optasset Salomon, si sapuisset: opes?
Non optavit opes Salomon, sapientius optat,
Nam sapere optavit; cur? quia non sapuit.

21 *Quid novi?*

Nill ait esse novum Salomon sub sole; Columbus
In veteri mundum reperit orbe novum.

22 *Britannicarum mulierum trinitas, unde
nata est Britanniarum unitas.*

Conferuere Rosas * Henrici mater & uxor;
Unicit Henrici † filia Regna duo
Filius ð felix! felix Henrici maritus
Septime! ter felix in *trinepore pater.
* Septimi, † Margarita Jacobi 4. R. Scororum uxor;
unionis mater. * Jacobo I Britanniz Monarcha.

23 *Δῶρον Βασιλικόν.*

Est optata tibi, Salomon, Sapientia; Doron
Optasti, Regum maxime, Basilicam.

24 *Basii*

24 Beati { Muni- }
 { Paci- } } fici.

Jacobus laceras Britonum res munit & unit;
Munificus Rex est noster & Unificus.

25 *In Gaurum Ecclesia Canonicum.*

Apocryphas intrer legitur Sapiencia chartas;
Tu licet inspiens, Gaure Canonicus es.

26 *Limax. Emblematicum.*

Limaces, male convenientes sunt vir & uxor:
Non habitant unam facmina masque domum.

27 *Christi, Columbus.*

Cedere diluviū, composque parere liquentes,
Nuncia de caelo prima columba venit;
Equora sic ultra nostris incognita primus
Nunciat immensos esse Columbus agros.
Aurum arham secum tulit alter at altera oliyam:
Alter divitias, altera delicias.

28 *In Regicidas.*

Si * manus offendar te dextra, abscondito dextram,
Offendar si pes, abjice; Christus ait.
Corpus in errorem dexter si duceat * ocellus,
Ipse oculus peccans effodiendus erit.
Quilibet abscondi pars corporis zegra juberetur;
Excipiunt Medici Theologique caput.
* Marc. c. 9. v. 43. 1 v. 45. 47.

29 *Ad Georgium Archiepisc. Cantauriensem
gratulatio, 1611.*

Oxonium cito te Rectorem, Venta Decanum,
Pontificemque * urbes obtinere dux,
Venisti Londinensem cito Praeful in urbem;
Factus es Anglorum Metropolita cito,
Lectus es in triplicem cito, Rege vocante, Senatuum
Quid superest optem quod tibi? Sero mori.
* Litchfeldia & Coventria.

30 *Ad judicem Decianum.*

Non volo te furdum, non mutum: te volo caecum
Non claudum: mancum te, Deciane, volo.

31 *Cæsaris Cæsari; Dei Deo.*

OMnis principium finemque habet æquas potestas,
 Fine caret solus principioque Deus,
 Indefinita est, non infinita potestas
 Cæsaris: in terris omnia nemo potest.

32 *Tria Sabbatha.*

SATURNUS, Sol acque Venus tria Sabbatha signant,
 Turcarum, Nostrum, Judaicumque vetus.
 Pallida Judæo est facies, & frontis imago,
 Plumbea; Saturno dixeris esse satum.
 Uxorum vir multarum, quo Sabbatha fervet,
 Elegit Veneris non male Turca diem.
 Quo Sol iustitia, mea lux, mea vita revixit,
 Solis apud nos est sola in honore dies.

33 *Ad Davidem Murray, equitem, II. Pr.
 ab interiore thalamo.*

CUi favet, hunc princeps incautus honoribus au-
 Huic sapiens, dignus qui sit honore, favet: (get:
 Principis hæc nostri est virtus insignis; amore
 Dignatur dignos: te, simileque tui.

34 *Passum, Volo, Nolo; Anomala.*

QUod volo, non possum, quod possum, nolo vicif-
 Tota hominis vita est nil nisi, Nolo, Volo. (sim:

35 *Patientia.*

VIncit qui patitur; potitur, potiturque petitis,
 Vincitur at semper fortuna quæ patitur.

36 *De gemisflexione, problema.*

CUM defertur honos demisso poplre, quare
 Unum vir, mulier torquet utrumque genu?
 Vir semel, at mulier bis serva creata videtur,
 Paret enim patri virgo, marito viro.

37 *Ad Gulielmum, Comitem Pembrochiæ
 Regi à Consiliis.*

NONdum ætate senex, juvenis nec moribus; ecce
 Te jubet esse suum Rex patriæque patrem;
 Quod te Rex tanto fuerit dignatus honore,
 Gratuler? an quod sis dignus? utrumque licet.

38 Ad

38

Ad Johannem electum Episc. Londinensem, 16: 1.

Destinat æternæ te Rex doctissimus urbi;
Te sibi pastorem urbs ambitiosa petit;
Sede vacante alii veniunt, de morâ peritum
Artis & ingenii præmia sacra sui;
Te Rex ipse vocat, vocat Archiepiscopus, ipsa
Te vocat Urbs, huc tu sede vacante venis.

39

De ortu & occasu.

Sole oriente, tui reditus à morte memento:
Sis memor occasus, Sole cadente, tui.

40

*Ad Petrum Junium, Scoto Britannum,
olim Jacobi Regis præceptorem.*

Nascitur indignè, per quem non nascitur alter;
Tu nasci, nosci tu, Petre, dignus eras.
Nempe tuo geniti tibi sunt de sanguine septem,
Corporis effigies ingeniique tui.
Doctorem, tu tor pater es, doctissime Juni,
Prudentum quot erat Græcia docta parens.

41

In Gaurum.

Stultus es & sapiens, quis credat, Gaurè? Secundum
Quid sapiens, Stultus quomodo? Simpliciter.

42

ST.

ST, quanquam tacitura silentia præcipit, edes
Tu sine vocali syllaba sola sonum.

43

Dictum Henr. Comitis Northamptonis,

UNI ET UNIVOCE.

UNIVOCE Britones servire docemur, ET UNI
Jacobò, qui nos UNIET UNIVOCE.

44

In Quintum somniantorem.

Audivi te sæpe querentem & mane dolentem,
Quinte, quod in somno nil ita cernis, ut est
Quid mirum, qui sola diu mendacia dicis,
Si nunquam noctu somnia vera vides?

45

*Ad Robertum Carum, Regi à
Consiliis, &c.*

Plebs huic raro favet quem carum rex habet, illi
Raro favent reges, quem leve vulgus amat:
Ardua res, Carum esse simul Regique gregique,
Te vehit aura duplex; Rex, populique favor.

In quendam Hypocritam.

46 **N**escit, ais, mea lava manus quid dextera doner.
Credo, quod omnino dat tua dextera nihil.

I. Lipsii obitus 1606.

47 **S**æcula post sex atque decem sexq; infuse rannor,
Clauisti criticum, Juste dolende, diem.
Viderunt hoc lucem anno mea carmina, quo tu
Mortuus es Lipsi, Nox tua nostra Dies.

48 *Thomæ Overbury, Equitis poemâ ingenio-
sum, de uxore perfecta.*

Uxorem Angelico describis carmine talem,
Qualem oratorem Tullius, ore potens.
Qualem describis: quævis tibi nuberet uxor,
Æqualis tali non foret illa viro.

Locatio beneficii.

49 **Q**uod bene sit puero, perit; obliuiscitur ille;
Decrepito quod sit, non perit, ipse perit,

50 *Jus ambiguum.*

Legista & Medicus sunt Juris uterque periti;
Hic ægros, alter jurè tuetur agros.
Jus dare cuique suum didicit Legista clienti;
Ægrotò Medicus jus dare cuique suum.
Jus Legistarum quid differat à Medicorum
Jure rogas. Siccum est illud, at hoc liquidem.

51 *Ad Henric. Principem 19. Febr. natum.*

Jam decimo nonoque ætas tua currit in anno:
Qui numerus, felix, † Aureus, omen habet.
Hic tibi nam, si me non fallunt omnia, secum
Aureus * ingentes asferet annus † opes.
* Figuræ numeri 1594. per additionem Arithmeti-
cam reducuntur ad numerum aureum, id est. 10
V. G. 1. 5. 9. & 4. si addantur, efficiunt 19. * 19
† Aureus versus.

52 *Ad Regem.*

In decimo nono Jubileo ætatis obivit.
Qui post diluuium vixit & ante, Noë,
Si mea vota valent, jubileos quod Noë vidit,
Secula tor vives; Tu * Noë noster eris,
* Rex ante & post unionem Britanniz.

M

53 In

§3 *In quendam parcum.*

TE laudo laudatorem, non laudo datorem;
Scit laudare magis nemo, minusve dare.

§4 *De Thoma Moro, Angliæ olim Cancellario,
Ad Thomam Baronem de Ellesmer,
Angliæ Cancellarium.*

Integritas morum Morum commendat, & ardor
Ingenii, & docto dukis in ore decor.
Te quoque cor sapiens, gravitas, & gratia vultus
Eximit è populo, conspicuumque facit:
Totius integritas vitæ sine labe peractæ
Te Moro æqualem moribus esse probat.
Exicipias Mori casus, & flebile fatum,
Et causam mortis; cætera Morus eris.

§5 *Natura brevium. Ad Lectorem.*

Commentent alii proluxa polysitica: curtum
Distichon, ut munus, me brevitare iuvat:
Omnibus in rebus, non solum epigrammata, Lector,
Quodcumq; est bellum, dulce, bonumve, breve est.

§6 *Duces uxorem, & alius dormiet cum ea
Deut. c. 19.*

Impleta in nostris hæc est scriptura diebus.

§7 *Britannicæ unionis patria.*

* **A**utorem Monadis tulit insula † Mona Britannæ.
Fortunata Monas filia, Mona parens.

* Audonem Theodorum Henrici septimi avunt
† Anglicè, *Anglesey*, Britannicè *Mon.*

§8 *Ad Jacobum Regem doctissimum.*

Esse bonum res est, me iudice, rara Poëtam:
Esse virum, res, me iudice, rara, bonum:
Esse bonum, res iudice me, rarissima, regem
Tu tamen es vates, vir quoque, Rexque Bonus.

§9 *In Cottam.*

Præceptum observat Paulinum in conjugè Cottæ,
Cottæ habet uxorem sic quasi non habeat.

60 *Tam Marti, quam Mercurio.*

Neptunus Baccho, Marti jungatur Apollo,
Mitefcit studio Mars, ut Iacchus aqua.

- 61 *Ad Ioannem Harington, Equitem, Ioannis Harington, Baronis de Exton unigenitum.*

EXercet inter se in te certamen honoris
Nobilitas, virtus, ingeniumque tuum.
Hæc trita cum spectro, verear cur dicere verum?
Jane tibi juvenem vix alit Aula parem.

- 62 *Sorsilegium. The Lotterye. Galli * la Blaque appellant.*

* Omnis res denominanda est à majore parte.

HUC quicumque venit, fiet in Albo, ridet in Atro:
Lugenti porius convenit iste color.
Candida cur damnum fert charrula, nigra lucellum:
An quia divitias Dis dat? At hic niger est.

- 63 *Ad Calibem.*

EST bona res Uxor, melior Bona, ar optima Nulla:
Contingat nobis Optima, Nulla tibi.

- 64 *In Cottam nugonem.*

SERJA dum tractas obiter tu, serjo nugas;
Serjo stultescis, Corra, obiterque sapis.

- 65 *In Patrum.*

CRUua Patre geris; fuerit quis, quaeritur, autor:
Ex dono auctoris, scribito, quisquis erat.
Aut dono auctorum; lunatae inscribito fronti,
Auctores semper res habet ista duos:

- 66 ΔΕΛΤΩΤΟΝ.

HUMANÆ vitæ scopulus ante omnia Deltas
Tres fuge: Divitias, Dæmona, Deliciae.

- 67 *Furca, ad P. L.*

LATronum finis funis, mors ultima merces;
Furca capit fures; hinc pura nomen habet.
At multi evasere; dabit Deus his quoque funem:
Rarus funesto fur sine fune perit.

- 68 *De ingenio muliebri, problema.*

CUR minor uxorum est, marium prudentia major?
Eva fuit costæ filia, non capitis.

- 69 *Minerva Eva.*

ORRa Jovis cerebro nulli Sapiencia nupsit;
Nupsit at è costâ conjugis orta sui.

70 *In Helium.*

JURISCONSULTOS multos injuria dicat;
Helius immensas jure paravit opes.

71 *Unionis Britannicæ Statu.*

Ad Regem.

INSULA lana fuit sub Elisa principe, sub Te
Neta, sub Henrico denique pannus erit.

72 *An Bacchus sit Deus.*

Ad Germanum.

NONNE VIDES, ut, cum vos dulcis inebriat humor,
Summa quatit caput Bacchus & ima pedum?
Ex altando pedes humiles, de sede superbum
Dejiciendo caput, se probat esse Deum.

73 *Ad Thomam Chalonerum equitem, II. Præ-
cipis Camerarium.*

ARTIBUS à teneris imbute fideliter annis,
Principis evexi quem, Chaloner e, favor;
Te, (tu nam tenues non aspernaris amicos,)
Non quia sis tantus, sed quia talis, amo.

74 *Ano, vocis Fæstiva, Amer Adroæ.*

QUISQUIS amat, servit; dominatur, quisquis amarum;
Quisquis amat, patitur; quisquis amatur, agit.

75 *In Julium pseudomachum.*

JULIUS in mundo non est; ac in undus in illo est:

76 *Sacerdos & populus.*

PRESBYTERII labiis orant, Laicæque laborant.
Plèbs, dum pro populo Presbyter orat, arat.

77 *In Julium 11.*

ECCEDUO gladii, Christo Petrus ensifer inquit:
Ecce duæ claves, ô Petre, Christus ait.
Deposuit Petrus gladium, clavesque recepit:
Deponis claves Tu, gladiumque rapis.

78 *Similis similem.*

FOEMINA quæque marem repetit, sed diffinit quana-
vis;

Sit quamvis nebulo Davus, habet Dominum.

Nosce teipsum.

79

Ethica jungatur Physicæ, re noscere si vis;
Hæc doce imperium corporis, illa animæ.

80

Æquitas Mortis.

Lumina fluminibus distant. Sic nos quoq; nobis,
Dum fumus in vita nos, fluvii que via.

Ingressis pelagum sapor amniou; omnibus idem:
Mors omnes homines æquat, ut æquor aquas.

81

Ad Thomam Button, 1612.

Apenitus toto divisis orbe Britannis,
Missus ad occiduum, quod bene verat, iter,
Quærito & invenies gelagi mysteria magni,
Principis Henrici. Fata viam inveniunt.

82

In Gelliam fucatam.

Dissimilis picturæ tibi est tua, Gellia; constat
Pictura similem te tamen esse turæ.

83

Certamina Magorum.

Parmensis magico magus in certamine nuper
Ant, ivit cunctos, Dæmonis arte, magos.
Scottus enim pactum Parmensis Dæmonæ fecit,
Cumque sciente magis, cumque potente magis,
Haud secus in magnis regum qui militat aulis,
Sub Domino servus mira potente potest:

84

In Russum Hypocritam.

Devotos, inquit; facit ignorantia; primum
Inter devotos do tibi, Ruffe, locum.

85

Ad Anglos problema.

Gallo, Hispano, Italo parvi cur penditur uxor?
Gentibus his Mulier nulla viderur * Homo.

* Hommes, Femmes: Hombres, Mujeres:
Huomini, Donne.

86

In Cinnam Medicum.

Tollere scis morbos, ar quomodo? tollis & ægros;
Quodque facis (Judas ut) cico Cinna facis.

Qui tuus est Pætiens, ô terque quæterque beatum!
Ægrotare illum non patiere diu.

87

Habemus unum Advocatum in Cælis.

Causidicum in cælis unum (inquit Paulus habe-
Præter eum num qui sunt ibi Causidici? (mus:
88 Ad

Ad aetate juvenem, moribus senem.

CUr podagra insequitur juvenem te Martis alumnum.
Mularumq; senum quæ solet esse comes?
Error hic est morbi; morum gravitate senilem
Te simul ac vidit, credidit esse senem

Ira brevis furor.

Sit brevis ira licet, non expedit esse furorem;
At quoniam furor est, expedit esse brevem.

*Ad Hauricum * Goodyeere, equitem,
Kal. Jan. 1610.*

Quid tibi pro strena mittam Goodyeere? precabo,
Ut possis nomen multiplicare tuum.

Amor a Civis & passivus, ad Pontium.

Scire cupis, quid amare ab amari distet? Amari
Pontia me tantum credo: ac amare scio.

Ad Principum.

Mens mea nil præter generosum somniat aurum
Felix sum tota nocte, dieque miser.
Auxiliatricem Princeps mihi porrige dextram,
Sic ego non sola nocte, beatus ero.

*Divisio Arithmetica, ad I. S.
mercantorem. 1607.*

Divide nil: dum vivis, egentes inter amicos,
Mortuus invenies in Quotiente nihil.

Pediculus aulicus.

Blandus adulator per totam cursitat aulam.
Principis inprimis nobiliumque fores;
A pedibus sic nomen habens mala bestia totum
Inscitat corpus, præcipueque caput.

Aesculapius trifrons.

Intrantis Medici facies tres esse viderur
Ægrotanti; Hominis. Dæmonis atque Dei.
Quam primum accessit medicus, dixitque salutem;
En Deus, aut Custos Angeius, æger ait.
Cum morbum medicina saugaverit, Ecce homo, cla-
cum poscit Medicus præmia; Vadæ Satan. (mat.

In Galateam.

Cervus, uti perhibent, mutat ramosa quotannis
Cornua: quotide vir, Galatea, tuus.

Aqua & Terra epithalamium.

97
Nulla nisi in terris generatio fit vel in undis:
 Unuit ergo sagax hæc elementa Deus.
 Ut nihil humano generi generabile desit,
 Terra superfusa subjacet uxor aquæ.
 Uxor Aquæ Tellus, Aqua Terraque sunt globus unus;
 Res bene conveniunt vocibus Humor, Humus.

De iisdem.

98
Cur fluit ex terra, terram circumfluit Humor?
 Ne quam terra sitim sentiat, unda famem.

Mors in olla. Ad Criticos palatinos.

99
Ut verbum vetus inquit, in olla est mors; an in
 * aula?
 Nam Veteres; Plauto teste, loquuntur ita.
 * Veteribus latinis, olla & aula idem sunt.

De dituio, duplex problema.

100
Cur pisci assimilant sanum * proverbium? merse
 Gentibus, hæc tantum notio salva natat.
Cætera submersit; cur piscibus unda pepercit?
 Ne sobolem mater perderet ipsa suum.
 * Sp found as a fish.

Carbo ligneus.

101
Natus in igne fui, periturus in igne vicissim?
 Sylvas absumsi, dignus in igne mori.

In Gelliam.

102
Ateneris Papista fuisti Gellia: pejor
 Papista nunc es, quomodo? Catholica es.

In Aulum.

103
Seu gravior lecto morbus te affixerit, Aule,
 Sive cavus doleat dens, stupidumve caput.
Outinam in cælis essem tibi dicere mos est:
 Dicunt hæc edes non minus, O utinam!

Mulier quale animal.

104
Sensu intacta caret virgo; dum nupta maritum
 Sensit, habet sensum, sed ratione caret.

Ratio & Oratio.

105
Rhetorica est palmæ similis, Dialectica pugno;
 Hæc pugnat, palmam sed tamen illa retet.

136 LIBER PRIMUS.

106 *Testes.*

AN quia testamur sexum, sic dicimur? an quod
Nequitia testes adsumus ambo tuæ?

107 *In obitum Henr. Cuf. 1600.*

DOctus eras Græce, felixque tibi fuit Alpha?
At fuit infelix Omega, Cuisse, tuum.

108 *In Festum.*

UXorem jam Feste senex vis ducere? doctam
Angligenæ Lili consule Grammaticam:
Illic invenies indeclinabile Cornu;
Hunc scopolum pauci præteriere semes.

109 *Thomas Morus.*

Quid de se fieret, meditans in cracere Morus,
Inspicer uriam: nil ibi triste videt.
Utinam Regis potius lustrasset; in illa
Vidisset mortis turbida signa suæ.

110 *In Corne sum.*

CORNURUM, te Corneli, scis esse, taceque:
Non Cornelius es tu modo, sed Tacitus.

111 *Triplex mendacium* { *Dictum.*
in Tullum, { *Fictum.*
 { *Pictum.*

SCulptorum est mendacia fingere; pingere, munus
Pictorum; cujus dicere, Tulle? tuum.

FINIS LIBRI PRIMI.

EPI